

Ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Όμιλία τοῦ κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

Χάρη σὲ μιὰ μετεκπαίδευση τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐργασίας, εἶχα τὴν εὐκαιρία σ' ἓνα διάστημα ἕξι μηνῶν νὰ μελετήσω καὶ νὰ παρακολουθήσω τὴν πρακτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς Γαλλικῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας στὴ γαλλικὴ πρωτεύουσα καὶ στὴ Αἴλλη, ποὺ θεωρεῖται μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες εὐρωπαϊκὲς πόλεις τῆς βιομηχανικῆς Ὑφαντουργίας.

Ἄν καὶ οἱ συνθῆκες τῆς ζωῆς στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴ Γαλλία εἶναι πολὺ διαφορετικὲς ἀπὸ γεωγραφικὴ, οἰκονομικὴ καὶ δημογραφικὴ ἀποψη, καθὼς καὶ οἱ κλιματολογικὲς συνθῆκες καὶ οἱ χαρακτηριστῆρες τῶν ἀνθρώπων, ἐν τούτοις εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἡ μετεκπαίδευσή μου αὐτὴ ὄχι μόνον μοῦ ἔδωσε ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσες πληροφορίες καὶ στοιχεῖα, ἀλλὰ καὶ βαθύτατη ἐντύπωση ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς γαλλικῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κατὰ τὴν τελευταία πεντηκονταετία.

Ὅσοδήποτε δύσκολη καὶ ἂν φαίνεται ἡ σύγκριση τῶν νομοθεσιῶν τῶν δύο αὐτῶν χωρῶν, ἐν τούτοις εἶναι ὠφέλιμη, γιατί καὶ ἂν ἀκόμη φθάσει κανεὶς στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ μιὰ ἀπὸ τὶς δύο νομοθεσίες εἶναι ἀνώτερη ἀπ' τὴν ἄλλη στὸ σύνολό της, μποροῦμε ἀναμφισβήτητα ἀπ' τὴ ποιοτικὴ αὐτὴ διαφορὰ νὰ ἀντλήσουμε σημεῖα ἐνδιαφέροντα καθὼς καὶ νὰ ἐμπνευσθοῦμε γιὰ νὰ συνεχίσουμε τὴν προσπάθεια τῆς βελτιώσεως τῶν συνθηκῶν καὶ ὅρων ἐργασίας καὶ τὴν ἐπεξεργασία κανόνων ἐργατικοῦ καὶ κοινωνικοῦ δικαίου, μὲ βῆμα σταθερὸ πρὸς τὴν πρόοδο.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὴ βαθιὰ μου εὐγνωμοσύνη κατὰ πρῶτο λόγο πρὸς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας καὶ ἰδιαίτερα πρὸς τὴ Διεύθυνση Τεχνικῆς Βοηθείας καθὼς καὶ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τῆς Γαλλίας, γιὰ τὴ στοργὴ μὲ τὴν ὁποία μὲ περιέβαλαν, ὡς ἐπίσης καὶ γιὰ τὶς παρασχεθεῖσες διευκολύνσεις κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκεῖ παραμονῆς μου. Θὰ ἦταν ἐπίσης παράλειψη ἂν δὲν ἀπύθυνα φερὲς εὐχαριστίες πρὸς τὸν ἐκπρόσωπο τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐργασίας κ. Μαζαράκη, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν λαμπρὴ ιδέα νὰ ἐμφανίσῃ σ' ἓνα κύκλο διαλέξεων τοὺς μετεκπαιδευθέντας μὲ πρωτοβουλία τοῦ Διεθνoῦς Γραφείου Ἐργασίας, καὶ πρὸς τὴ Διεύθυνση τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν καὶ τὴν ἀρμόδια Ἐπιτροπὴ Καθηγητῶν οἱ ὁποῖοι μὲ ἐνθουσιασμό ἀνέλαβαν τὴ διοργάνωση τοῦ «Δεκαήμερου Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς». Ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἔχει ἰδιαίτερη ἀξία, γιατί δὲν ἀφορᾷ τὴ προβολὴ μόνον ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι κατὰ κάποιον τρόπο ὑποίθεται ὅτι ἐξεπλήρωσαν τὴν ἀποστολή τους, ἀλλὰ γιατί κυρίως περιλαμβάνει τὸ πνεῦμα τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ὅσων ἐδιδάχθησαν καὶ παρακολούθησαν οἱ με-

τεκπαιδευθέντες, σὲ χώρες περισσότερο προηγμένες στὸ πεδίο τῆς ἐργατικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἄν καὶ τὸ θέμα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ δὲν περιλαμβάνονταν στὸ πρόγραμμα τῶν μελετῶν μου—ὡς γνωστὸν τὸ θέμα τοῦτο στὴ Γαλλία ὑπάγεται στὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας—ἐν τούτοις τὸ διάλεξα ὡς θέμα τῆς ἀποφινῆς μου διαλέξεως, γιατί μετὰ τὴ δημοσίευσή τοῦ Νόμου 2656]53 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας» καθιεροῦνται καὶ στὴν Ἑλλάδα, στὰ Γραφεῖα ἐνέργειας ἐργασίας, ὁ ἐργατικὸς ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς, ὥστε ἡ ἀποφινὴ μας ἔρευνα τοῦ θέματος νὰ θεωρηθῆ ἕνας χαιρετισμὸς πρὸς μιὰ καλὴ ἀρχή. Ἄς εὐχηθοῦμε ὅλοι μας ἡ ἀρχὴ αὐτὴ νὰ μὴ μείνῃ στὰ χαρτιά ἀλλὰ νὰ ἀναπτυχθῆ καὶ νὰ γίνῃ συνείδηση σὲ κάθε ἐργαζόμενο, ἂν θέλῃ νὰ βρῆ τὸ σωστὸ δρόμο στὴ δουλειὰ του, καὶ στὴ χώρα μας, ἂν θέλῃ νὰ προοδεύσῃ τεχνικὰ καὶ οικονομικά.

Ἡ μετὰ τὸν πρῶτο παγκόσμιον πόλεμον ἐπιδιωχθεῖσα βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις τῶν Κρατῶν, κατόπιν τῶν συνεχῶν τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ἀνακαλύψεων, ἐπέβαλε μοιραίως καὶ τὴν ἀνάγκη τῆς δημιουργίας ἐιδικευμένων ἐργατῶν. Ἡ πρόοδος τῆς τεχνικῆς στὴ βιομηχανία ἄλλαξε ἐκ βάθρων τὴ διάρθρωση τῶν οικονομικῶν τῶν Κρατῶν. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας κρίνεται ἀπαραίτητη προϋπόθεσις γιὰ τὴν ἀπόδοσις καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ συναγωνισμοῦ. Τὰ πλέον προηγμένα βιομηχανικῶς κράτη αἰσθάνθησαν εὐθύς ἀμέσως τὴν ἀνάγκη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, ἀπ' ἐνὸς μὲν γιὰ νὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ ὀρθολογικὴ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας, σύμφωνα μετὰ τῆς ἰκανότητος τῶν ἀπασχολουμένων, καὶ ἀπ' ἐτέρου γιὰ νὰ ἐπιδιωχθῆ ἡ ἐπαγγελματικὴ κατεύθυνσίς τους, ἀνάλογα μετὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας.

Ἡ κατὰ τὸ Δεύτερον Παγκόσμιον Πόλεμον «Διακίρηξις τῆς Φιλαδέλφειας» ἀπαιτεῖ νὰ καταρτίσονται τὰ Κράτη προγράμματα ἰκανὰ ὥστε νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ πλήρης ἀπασχόλησις τῶν ἐργαζομένων σ' ἐπαγγέλματα γιὰ τὰ ὁποῖα κατέχουν τὶς ψυχικὰς, πνευματικὰς καὶ σωματικὰς ἰκανότητες καθὼς καὶ τὶς ἀπαραίτητες γνώσεις. Κατὰ συνέπειαν, ἀπαραίτητη προϋπόθεσις γιὰ τὴν ὀρθολογικὴ ἀξιοποίησιν τῶν παραγωγικῶν πηγῶν καὶ τὴν ἐπιδιωκόμενῃ πλήρῃ ἀπασχόλησιν σὲ χρήσιμες δραστηριότητες εἶναι ἡ ἐπιτυχὴς ἐκλογὴ τοῦ ἐπαγγέλματος.

Στατιστικῶς εἶναι ἀποδεδειγμένον ὅτι ὁ κακὸς ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς τῶν ἀπασχολουμένων εἶναι ἡ κυρία αἰτία τῶν ἀτυχημάτων ἐργασίας, τοῦ χαμηλοῦ ἐπιπέδου παραγωγῆς, τῆς ἀνεπαρκείας ἐπαγγελματικοῦ ἥθους καθὼς καὶ τῆς καθυστέρησεως τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως. Ἄπ' ὅπουδήποτε καὶ ἂν ἐπιδιώκεται ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, αὐτὸς σήμερον εἰσχωρεῖ σταθερὰ στὴν οἰκογένεια καὶ στὸ σχολεῖο, προσκαλεῖ σὲ συνεργασίαν τὴν ἰατρικὴν, ψυχιατρικὴν καὶ φυσιολογίαν, βρίσκειται σὲ ἄμεση σύνδεσιν μετὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὰ Γραφεῖα Ἀπασχολήσεως, καλεῖ σὲ συνεργασίαν τὶς Ὑπηρεσίαις κοινωνικῆς προνοίας, τὰ κοι-

νωνικά ιδρύματα και όλους τους οργανισμούς κοινωνικής χρησιμότητας και ζητεί την κατανόηση και συνεργασία των εργοδοτών και εργαζομένων.

Για τους νέους, ο επαγγελματικός προσανατολισμός αποτελεί άναμφισβήτητα τον άκρογωνιαίο λίθο της ζωής τους, γιατί η έκλογή του επαγγέλματος είναι το σημαντικότερο γεγονός της ζωής ενός ατόμου.

Το επάγγελμα δεν είναι μόνο τρόπος βιοπορισμού, αλλά αυτή η ζωή και το νόημά της, για τούτο και το επάγγελμα πρέπει να θεωρηται αποστολή και όχι καμιά άγχαρεία ή δουλεία, όπως εσήμαινε αρχικά σ'όλες τις γλώσσες, ως δηλωτικός για την εργασία όρος. Κάθε νέος θα ήθελε να είχε τη δυνατότητα να προσφύγει σε μια ύπηρεσία ή όποια θα τον βοηθούσε ώστε τα όνειρά του να μεταβληθούν στο μελλοντικό του επάγγελμα.

Στό παρελθόν, οι κοινωνικές αντιλήψεις για την εργασία και οι οικονομικές ανάγκες καθόριζαν το επάγγελμα του καθενός. Σήμερα, με την καθιέρωση και την επιμήκυνση του χρόνου της υποχρεωτικής στοιχειώδους μορφώσεως και την ανάπτυξη της επαγγελματικής εκπαίδευσσεως, ο επαγγελματικός προσανατολισμός όφείλει να αποτελέσει το συνδυετικό κρίκο του σχολείου και της εργασίας—επαγγέλματος.

Στή χώρα μας, η πρώτη προσπάθεια τοποθετήσεως του ζητήματος της επαγγελματικής κατευθύνσεως έγινε το 1924, με τη δημοσίευση στο περιοδικό «Εργασία» μελέτης του Καθηγητού κ. Γ. Σακελαρίου με τον τίτλο «Όδηγία εις έκλογήν επαγγέλματος». Έκτοτε πολλές μελέτες και άρθρα δημοσιεύθηκαν από ειδικούς στον τύπο και τα περιοδικά, όπου τονίζόταν η σημασία της επαγγελματικής κατευθύνσεως των νέων.

Οι μεμονωμένες αυτές προσπάθειες άρχισαν να παίρνουν συγκεκριμένη μορφή με την ίδρυση, κατά το 1939, από τον Καθηγητή κ. Σακελαρίου, στο Ψυχολογικό εργαστήριο της Θεσσαλονίκης, ειδικού Τμήματος όδηγίας της ελληνικής νεότητος στην έκλογή του άρμόζοντος επαγγέλματος.

Τό ειδικό τούτο Τμήμα από τό 1940 συνεχίζεται στο Ψυχολογικό εργαστήριο της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Επίσης πρό του πολέμου στη Σιβιτανίδειο Σχολή έγινε προσπάθεια εφαρμογής του θεσμού του επαγγελματικού προσανατολισμού. Όλες όμως αυτές η πρωτοβουλίες, αξιόλογες και αξιέπαινες καθ' όλα, έμειναν στο στάδιο της προσπαθείας, και τούτο όφείλεται κυρίως στην έλλειψη κρατικής ένισχύσεως και ένδιαφέροντος.

Εύτυχώς για πρώτη φορά τό Β. Δ. της 13/3/1953, άρμοδιότητος Υπουργείου Έθνικής Παιδείας, εισήγαγε τον Έπαγγελματικό Προσανατολισμό για μάθημα στο Διδασκαλείο της Μέσης Έκπαίδευσσεως, στη Μετεκπαίδευση του Πανεπιστημίου Πτυχιούχων Δημοδιδασκάλων, στη Μαράσλειο Παιδαγωγική Ακαδημία καθώς και στη Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης, με σκοπό να αποκτήση ό δημοδιδάσκαλος τις στοιχειώδεις γνώσεις περί επαγγελματικού προσανατολισμού, για να είναι σε θέση να διατυπώσει τό ψυχογράφημα του άποφοίτου μαθητού, τό όποιο ό νέος θα

παρουσίαση στην ύπηρεσία τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἐπίσης, οἱ ὑπὸ τοῦ Ν. Α. 2656/1953 εἰσαχθέντες ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας νέοι θεσμοὶ «τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ» καὶ τῆς «ταχίας ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως τῶν ἐργαζομένων» ἀποτελοῦν σημαντικὸ σταθμὸ στοὺς κοινωνικοὺς θεσμοὺς τῆς ἐν γένει κοινωνικῆς μας νομοθεσίας. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀπαραίτητη σύνδεση σχολείου καὶ γραφείου ἀποσχολήσεως, ὥστε μὲ τὸν καιρὸ ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς νὰ γίνῃ ἡ φωτισμένη ὑπηρεσία τῆς ἀποσχολήσεως.

Ἡ ἐπιτυχία ὅμως τοῦ θεσμοῦ αὐτοῦ δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὴν τεχνικὴ ἀριότητα τῶν σχετικῶν ὑπηρεσιῶν ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν κατανόησιν ποὺ θὰ τύχῃ ἀπ' ὅλες τῆς ἀρμόδιες ὑπηρεσίες, τοὺς ἐργαζομένους, τοὺς ἐργοδότες καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς τοὺς Ὀργανώσεις.

Παράλληλα πρὸς τῆς προσπάθειες τῶν διαφόρων Κρατῶν γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεσμοῦ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, τὸ θέμα τοῦτο προκάλεσε καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν, ὅπως τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας, μὲ τὴν ἴδρυσιν μόνιμης συμβουλευτικῆς ἐπιτροπῆς γιὰ τὴν ἐργαζομένη νεότητα τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν, μὲ τὴν ἴδρυσιν τῆς Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν καὶ τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ. Τὸ διεθνὲς ἐνδιαφέρον γιὰ τὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ ἐκδηλώνεται σ' ὅλα σχεδὸν τὰ διεθνῆ συνέδρια καὶ τῆς συνδιασκέψεις τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τὴν προστασία τοῦ παιδιοῦ, τὴν τεχνικὴ ἐκπαίδευσιν, τὴν ἀνεργία καὶ τὰ γραφεῖα ἀποσχολήσεως, μὲ τὴν ἀναγραφὴν τοῦ θέματος αὐτοῦ μεταξὺ τῶν πρώτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως. Ὀγκώδεις εἶναι οἱ δημοσιεύσεις στὸ θέμα αὐτὸ τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας καὶ ἀποτελοῦν σπουδαῖο βοήθημα γιὰ τῆς χώρες ποὺ θὰ ἤθελαν νὰ ἀναλάβουν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ.

Λέγοντας ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ ἐννοοῦμε τὴν παρεχομένη βοήθεια σ' ἓνα ἄτομον γιὰ τὴν ἐκλογὴν ἢ ἀλλαγὴν ἐπαγγέλματος. Ἡ ἐκλογὴ πρέπει νὰ στηρίζεται πάνω στὴν ἐλεύθερη βούλησιν καὶ στῆς ἱκανότητες τοῦ ἐνδιαφερομένου καθὼς καὶ στῆς ἀνάγκης τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας καὶ ἡ βοήθεια παρέχεται μὲ βάση ὀρισμένα ἐπιστημονικά, τεχνικά καὶ πρακτικά μέσα. Κατὰ συνέπεια, βασικὴ ἀρχὴ τῆς θεμελιώσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλεύθερης ἐκλογῆς τοῦ ἐπαγγέλματος ἀπὸ τὸν ἐνδιαφερόμενον.

Γεγονὸς εἶναι πὼς οἱ ἀρχὲς καὶ οἱ μέθοδοι πάνω στῆς ὁποῖες στηρίζεται ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς διαφέρουν ἀπὸ χώρα σὲ χώρα.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἀναπόφευκτὸ ἀποτέλεσμα τοῦ εἰδικοῦ χαρακτῆρα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, τῆς ποικιλίας τῆς καταγωγῆς του, τοῦ τρόπου ὀργανώσεώς του στῆς διάφορες χώρες, τῆς ταχύτητος τῆς ἀναπτύ-

ξεώς του και τῆς ποικίλης σχέσεώς του με τὴν οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ κατάστασι κάθε Κράτους.

Προϋπόθεσι γιὰ τὴν ἐπιτυχίαν του εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς συνεργασίας τοῦ σχολείου, ὅπου βέβαια ὑπάρχει σχετικὸς ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς, με ὅλα τὰ ἰδρύματα ποῦ ἀσχολοῦνται με τὸ παιδί καὶ με τὰ γραφεῖα ἀπασχολήσεως.

Ποῖα ὅμως εἶναι τὰ **βασικὰ στοιχεῖα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ** ;

Τὸ πρῶτο βασικὸ στοιχεῖο εἶναι ἡ γνώσι τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀτόμου (ὠρίμου, ἐφήβου ἢ παιδιοῦ), ἡ ὁποία περιλαμβάνει :

— Τὴ βιολογικὴ γνώσι

— Τὴν ἔρευνα τῆς οἰκογενειακῆς καταστάσεως καὶ

— Τὴ σχετικὴ ἔρευνα γιὰ τὴ γνώσι τοῦ συναισθηματικοῦ κόσμου τοῦ ὑποκειμένου.

Με τὰ χρησιμοποιούμενα ἐπιστημονικὰ μέσα ἐρεῦνης ἀπὸ τὰ κέντρα προσανατολισμοῦ εἶναι δυνατόν νὰ καταρτίσουμε τὸ ψυχογράφημα τοῦ ἀτόμου, σὲ τρόπο ὥστε νὰ ἀποκαλύψουμε μέχρις ἐνὸς βαθμοῦ αὐτὸ ποῦ λέμε προσωπικὲς ἰκανότητες καὶ νὰ τὶς κατευθύνουμε σύμφωνα με τὴ βούλησίν του καὶ τὶς κλίσεις του σὲ μιὰ καθορισμένη ἐπαγγελματικὴ δραστηριότητα. Δεύτερο βασικὸ στοιχεῖο εἶναι ἡ γνώσι τῆς οἰκονομικῆς διαρθρώσεως ἐνὸς Κράτους, δηλαδὴ ἡ γνώσι τῆς καταστάσεως τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας (πληθωρισμὸς ἢ ἔλλειψις ἐργατικῆς δυνάμεως στὸ α' ἢ β' ἐπάγγελμα ἢ σὲ οὐμάδα ἐπαγγελμάτων, μισθοὶ καὶ διακυμάνσεις αὐτῶν). Τρίτο βασικὸ στοιχεῖο εἶναι ἡ γνώσι τοῦ τόπου ἐργασίας καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς δραστηριότητος, ἡ ὁποία ἐπιτυγχάνεται με τὴ μελέτη τῶν ἐπαγγελμάτων κατὰ τὴ συνεχῆ ἐξέλιξίν τους, τὴ μελέτη τῆς μεθοδικῆς κατατάξεώς τους καὶ ἄλλα.

Ἐχοντας ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἄτομο δὲν ἀναπτύσσεται σ' ἓνα κοινωνικὸ περιβάλλον κενὸ ἢ ἀφηρημένο, ἀλλὰ σὲ μιὰ κοινωνία ποῦ ἔχει ἤδη μιὰ οἰκονομικὴ διάρθρωσι καὶ ποῦ ἔφθασε σ' ἓνα ὠρισμένο ἐπίπεδο τεχνικῆς ἐξελίξεως, ὀφείλουμε πάντοτε νὰ ἐρευνοῦμε τὸ **οἰκογενειακὸ περιβάλλον**, τὶς ἀπασχολήσεις τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καὶ τὶς οἰκονομικὲς ἀπαιτήσεις ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ἢ τοπικοῦ πεδίου.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς, ἂν καὶ ἀναπτύσσεται πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας, ἐν τούτοις ἐπιτρέπει στὸ ἄτομο, με τὸ ἐπάγγελμα ποῦ θὰ διαλέξῃ, νὰ ἰκανοποιήσῃ τὶς ἰκανότητές του καὶ τὶς κλίσεις του.

Ἐπειδὴ ὁ τίτλος τῆς ἀποψινῆς μας ὁμιλίας εἶναι «ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς τῶν ἐργαζομένων» θὰ ἤθελα νὰ κάνω μιὰ μικρὴ διευκρίνισι στὸ σημεῖο αὐτό.

Εἶναι γνωστὸ ὅτι στὰ περισσότερα Κράτη ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς ἐφαρμόζεται στὶς τελευταῖες τάξεις τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως ὅπου ὁ εἰδικὸς δάσκαλος, ἐπὶ τῇ βάσει ὠρισμένων ἀρχῶν καὶ μεθόδων,

θὰ χορηγήσει στὸν ἀπόφοιτο τὸ σχολικὸ ψυχογράφημα, στὸ ὁποῖο θὰ ἀναγράφονται αἱ διαπιστώσεις του γιὰ τὶς κλίσεις καὶ ἰκανότητες τοῦ παιδιοῦ καθὼς καὶ οἱ ἐνδείξεις τοῦ σχολιάτρου γιὰ τὴν πνευματικὴ, ψυχικὴ καὶ ὑγιεινὴ του κατάσταση.

Ἡ ἄσκησι τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ στὸ σχολεῖο ἀποτελεῖ ἓνα εἶδος προ-προσανατολισμοῦ, γιατί ὁ κύριος προσανατολισμὸς ἀρχίζει μὲ τὴ παρουσίαση τοῦ νέου στὸ Γραφεῖο Ἀπασχολήσεως, προκειμένου νὰ ζητήσῃ ἐργασία.

Πολλὰ ὅμως Κράτη περιορίζονται στὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐπαγγ. προσανατολισμοῦ μόνο στὰ Γραφεῖα ἀπασχολήσεως καὶ ἄλλα μὲν σὲ ἐργαζομένους ἀδιακρίτως ἡλικίας, ἄλλα δὲ σ' ἐργαζομένους ὀρισμένης ἡλικίας, συνήθως μέχρι τοῦ 35 ἔτους τῆς ἡλικίας τους.

Γιὰ ἄλλα αὐτὰ θὰ μιλήσωμε πιὸ κάτω. Ἡ διευκρίνισι αὐτὴ ἔγινε γιὰ δύο λόγους: πρῶτα γιὰ νὰ κατατοπίσωμε τοὺς ἀξιότιμους ἀκροατὰς ὅτι ἀπόψε θὰ ἀσχοληθοῦμε κυρίως μὲ τὸν προσανατολισμὸ τῶν ἐργαζομένων καὶ δεύτερο γιὰ νὰ ἔχουν ὅπ' ὄψη τους ὅτι οἱ ἀρχές, αἱ μέθοδοι καὶ ἡ τεχνικὴ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ εἶναι σχεδὸν οἱ ἴδιες καὶ στίς δύο περιπτώσεις.

Κι ἀφοῦ δώσαμε μιὰ σύντομη εἰκόνα τῶν βασικῶν στοιχείων τοῦ προβλήματος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ ἄς δοῦμε μὲ ποιὲς μεθόδους μπορούμε νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὴ λύση του.

Γιὰ τὴ βιολογικὴ γνώση τοῦ ὑποκειμένου ὑπάρχουν πολλὲς μέθοδοι ἐνεργείας. Πρῶτη, τὸ σχολικὸ ψυχογράφημα.—Δεύτερη, ἡ χρησιμοποίησι τῶν Tests καὶ—Τρίτη, ἡ ἔρευνα ἐπὶ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν διαβιώσεως τοῦ ὑποκειμένου ὡς καὶ ἡ ἔρευνα τῶν ἰκανοτήτων του ἐκ τῆς τυχόν πρακτικῆς ἀσκήσεως ἐργασίας. Μεγάλῃ σημασίᾳ ἀποδίδεται ἐπίσης στὴν ἰατρικὴ ἐκθεσι. Ὁ ἐνδιαφερόμενος ὁ ὁποῖος ὑποβάλλεται σὲ ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ ὑποβάλλεται παρὰ ἄλλα καὶ σὲ εἰδικὴ ἰατρικὴ ἐξέτασι καὶ τοῦτο γιὰ νὰ διαπιστωθῇ ἂν τὸ ἄτομο αὐτὸ ἀνταποκρίνεται καὶ φυσιολογικὰ στὸ ἐπάγγελμα πὸν διαλέγει.

Σὲ μιὰ ἀναιμικὴ ἢ πάσχουσα ἐκ πλατυποδίας νέα ὁ εἰδικὸς γιατρός δὲν θὰ συνιστοῖσε ποτὲ τὸ ἐπάγγελμα τῆς πωλητορίας, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι μπορεῖ νὰ ἔχη τὶς λοιπὲς ἰκανότητες γιὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ, ὅπως εἶναι ἡ ὠραία ἐμφάνισι, ἡ πειστικότητι καὶ ἄλλα.

Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ὁ γιατρός πρέπει νὰ ἔχη μελετήσῃ ἢ νὰ ἔχη τὴν δυνατότητα νὰ γνωρίζῃ τὶς ἀπαιτούμενες φυσιολογικὲς ἰκανότητες ἀπὸ τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα ἢ ἀπὸ τὶς διάφορες εἰδικότητες τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος.

Τὰ τῆστ ἀποτελοῦν ἐπίσης μεθόδους ἐνεργείας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ.

Διαιροῦνται *σὲ τρεῖς ομάδες* :

- 1) σὲ τῆστ εὐφυΐας
- 2) σὲ τῆστ δεξιολογίας καὶ
- 3) σὲ τῆστ χαρακτῆρος.

Όλες αὐτὲς οἱ ὁμάδες ἀσκήσεων ἔχουν ἓνα κοινὸ ἐλάττωμα, ἀπ' τὴν πῶ ἀπλή ὡς τὴν πῶ ἐπεξεργασμένη: ὅτι ἀπαιτοῦν ἓνα μεγάλο ποσοστὸ γνώσεων καὶ πείρας γιὰ νὰ προσαρμοθοῦν στὶς τοπικὲς συνθῆκες. Ἄλλο μειονέκτημα εἶναι τὸ ὅτι τὰ τεστ αὐτὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ ἓνα πρόσωπο ἀπόλυτα ἐξειδικευμένο ἢ τουλάχιστον ὑπὸ τὸν ἔλεγχον ἑνὸς τέτοιου προσώπου. Ἡ ἀξία τῶν ἐφαρμοζομένων τεστ πρέπει νὰ ἐπαληθευεῖται κατὰ τὸ χρόνο μιᾶς μικρᾶς ἐφαρμογῆς. Ἐχει γίνει δεκτὸ ὅτι οἱ ἐφαρμοζόμενες σ' ἓνα τόπο ἀρχῆς γιὰ τὴν χρησιμοποίησιν ἑνὸς τεστ δὲν ἔχουνε πάντοτε ἐφαρμογὴ καὶ σ' ἓναν ἄλλο ὅπου οἱ ὄροι τῆς ἐργασίας, ὁ χαρακτῆρας, τὸ ἐπίπεδο τῆς μορφώσεως καὶ οἱ κλιματολογικὲς συνθῆκες εἶναι διαφορετικῆς.

Παρὰ τὴν ἀποδεδειγμένη ἀξία ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρησιμοποίησιν τῆς μεθόδου τῶν τεστ, ἐν τούτοις ἀναγνωρίζεται ὅτι ἡ μέθοδος αὐτῆ, σχετικῶς νέα, βρίσκεται ἀκόμη στὸ στάδιο τοῦ πειραματισμοῦ.

Κατὰ γενικὴ ὁμολογία, *καλύτερη μέθοδος γνώσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου κρίνεται ἢ μέθοδος τῆς συνομιλίας διὰ τῆς κατ'ἰδίαν συνεντεύξεως.* Ἡ συνέντευξις αὐτῆ γίνεται σὲ μιὰ ἤσυχη αἴθουσα καὶ πραγματοποιεῖται κατὰ τρόπο τόσο φιλικό, ὅσο καὶ τὸ κατὰ δυνατὸν ἀπλό. Ὁ κύριος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς μεθόδου αὐτῆς εἶναι νὰ δημιουργήσῃ στὸν ἐνδιαφερόμενο ἀτμόσφαιρα ἐμπιστοσύνης καὶ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ νὰ μιλήσῃ.

Ὁ προσανατολιστῆς δὲν πρέπει νὰ ὑποβάλλῃ στὸν ἐνδιαφερόμενο ὠρισμένα ἐπαγγέλματα ἀλλ' ἀπλῶς νὰ προσπαθήσῃ νὰ κινήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον του πρὸς τὸ ἐπάγγελμα ἐκεῖνο πού κρίνει ὅτι περισσότερο προσιδιάζει στὶς ἰκανότητές του καὶ στὶς ἀνάγκες τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας, δίνοντας πρὸς τὸ σκοπὸ αὐτὸ μία γενικὴ ἰδέα τῶν διαφορῶν εἰδῶν τῶν ἐπαγγελμάτων, τῶν ἀπαιτήσεων ἑνὸς ἐκάστου καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας.

Ἡ ἀποστολὴ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ δὲν τελειώνει μὲ τὴν χορήγησιν τῆς ἐπαγγελματικῆς συμβουλῆς, ἀλλὰ προϋποθέτει καὶ τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐπιδόσεως τῶν προσανατολισθέντων. Στὴν Ἀγγλία ἀποδίδεται ἰδιαίτερη σημασία στὴν ἐπαλήθευσιν τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ἀσκηθέντος προσανατολισμοῦ καὶ γι' αὐτὸ στὰ γραφεῖα ἀπασχολήσεως ἔχουν ὀργανώσει ἓνα «ἐβδομαδιαῖο βράδνυ διαρκείας» πέρα ἀπ' τὶς συνηθισμένες ὥρες ἐργασίας, καὶ ὅποιος θέλει μπορεῖ νὰ προσέλθῃ καὶ νὰ δώσῃ τὶς ἐντυπώσεις του γιὰ τὸ ἐπάγγελμα πού διάλεξε ἢ νὰ ζητήσῃ συμπληρωματικὰ πληροφορίες ἢ κάθε ἄλλο χρήσιμο στοιχεῖο γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ ζωὴ. Ἡ ἐπαλήθευσιν γίνεται ἐπίσης καὶ μὲ ἀπευθείας ἀλληλογραφία μὲ τὸν ἐνδιαφερόμενο ἢ καὶ τὸν ἐργοδότη του.

Τὸ πεδίο ἐφαρμογῆς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ δὲν ἔχει μέχρι σήμερα ὀρισθῆ ἀκριβῶς.

Στὴν πρακτικὴ περιορίζεται στοὺς νέους καὶ κυρίως σ' αὐτοὺς πού βρίσκονται στὴ μεταβατικὴ περίοδο πού χωρίζει τὸ σχολεῖο ἀπὸ τὴν ἐπαγγελματικὴ ζωὴ.

Ἡ πολιτικὴ ποῦ ἀκολουθεῖται μεταπολεμικὰ ἀπ' τὰ διάφορα Κράτη στὸ θέμα αὐτὸ ἔχει κυρίως ὡς ἀντικείμενο τοὺς νέους. Προσπάθεια καταβάλλεται ἀπ' ὅλα τὰ σύγχρονα Κράτη ὅπως ὅλα τὰ μέσα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τεθοῦν στὴ διάθεση τῶν νέων εὐθύς μετὰ τὸ τέλος τῶν σχολικῶν τους σπουδῶν, ὅταν αὐτοὶ ζητοῦν νὰ ἀποκτήσουν μία ἐπαγγελματικὴ μόρφωση ὑπὸ ἕναν οἰονδήποτε τύπο ἢ πρόκειται νὰ ἀρχίσουν, ἢ ἔχουν ἤδη βροῖ μία ἐργασία.

Τὸ Βέλγιο, ὁ Καναδάς, οἱ Ἑνωμένες Πολιτεῖες καὶ ἡ Σουηδία ἀσχολοῦνται περισσότερο μετὰ τὴν ἀνάγκη τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῆς νεότητος μετασχολικῆς ἡλικίας.

Ἡ ἡλικία κατὰ τὴν ὁποία ἕνα πρόσωπο παύει νὰ θεωρῆται μετὰξὺ τῶν ἀνηλίκων ἀπ' τὴ πλευρὰ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ μεταβάλλεται ἀναγκαίως ἀπὸ χώρα σὲ χώρα.

Κατὰ γενικὸ κανόνα ἡ ἡλικία ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἐθνικὴ νομοθεσία ἐνὸς Κράτους, μ' ἄλλα λόγια ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὰ ἐκάστοτε λαμβανόμενα προστατευτικὰ μέτρα γιὰ τὴν ἐργασία καὶ τὴν υγεία τῶν νεαρῶν ἐργαζομένων.

Ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡλικίας γιὰ τὴν ἀσκηση ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ κυμαίνεται αἰσθητῶς ἀπὸ χώρα σὲ χώρα ἀπὸ τὸ 140 μέχρι τὸ 350 ἔτος. Σ' ὁρισμένες μάλιστα χώρες, ὅπως π. χ. στὶς Ἑνωμένες Πολιτεῖες, κανένα ἀνώτατο ὄριο ἡλικίας δὲν ἴθεται γι' αὐτοὺς ποῦ ζητᾶνε ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ἀπασχολήσεως ἐπαγγελματικὲς συμβουλές, γιατί ἡ ἐκλογή τοῦ ἐπαγγέλματος δὲν γίνεται μετὰ βᾶση τὸ ὄριο ἡλικίας ἀλλὰ μετὰ βᾶση τῆς ἀνάγκης τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας καὶ τὸ σύνολο τῶν προσωπικῶν ιδιοτήτων.

Σήμερα ἔχει γίνῃ ἀντιληπτὸ ὅτι ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, ὁσοδήποτε ἐπιτακτικὴ καὶ ἂν εἶναι γιὰ τοὺς νέους, δὲν περιορίζεται σὲ μιὰ ὁρισμένη ἡλικία ἀλλὰ ἐκδηλώνεται καὶ σ' ἄλλες κατηγορίες ἐργαζομένων, εἴτε οἱ ἐργαζόμενοι αὐτοὶ ἀπασχολοῦνται εἴτε ὄχι.

Μὲ τὴν ἀποδοχὴ τῆς ἀρχῆς κατὰ τὴν ὁποία ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς δὲν πρέπει νὰ περιορισθῇ μόνο στοὺς νέους, καμιά ἀσφαλῶς χώρα δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ ἀποδεχθῇ ὅτι ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς τῶν ἐνηλίκων τείνει νὰ ὑποκαταστήσῃ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν τῶν ἀνηλίκων. Τουναντίον, ὅσο περισσότερο τὰ συστήματα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ γιὰ τοὺς νέους εἶναι ἀποτελεσματικά, τόσο μικρότερη ἀνάγκη προβλέψεως θὰ παρουσιασθῇ γιὰ τὸν προσανατολισμὸν τῶν ἐνηλίκων.

Σ' ἕνα μεγάλο ἀριθμὸ χωρῶν, ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς ἀναπτύσσεται συνεχῶς καὶ περισσότερο πρὸς ὄφελος τῶν ἐνηλίκων. Ἡ ἐξέλιξις αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ὅρων τῆς ἀπασχολήσεως, οἱ ὁποῖοι ὑποχρεώνουν πολλοὺς ἐνηλικίους ἐργαζομένους νὰ ἀλλάξουν ἐπαγγελματικὸν κλάδο, εἰς ἀφορμῆς τῶν ἐκάστοτε σημειουμένων βιομηχανικῶν τελειοποιήσεων.

Ἡ ἀσκηση ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ ἐνηλίκων συνδέεται ἀμέσως μετὰ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γραφείου Ἀπασχολήσεως, ἢ ἀποστολῇ τοῦ ὁποῦ ἔγκεται στὴ παροχὴ μόνον «ἐπαγγελματικῶν συμβουλῶν».

Ἐάν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ τύπου αὐτοῦ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν τελευταίων ἐτῶν, μποροῦμε πάντως νὰ ποῦμε ὅτι εὐρύτητα ἔχει γίνει ἀποδεκτὴ ἢ ἀρχὴ κατὰ τὴν ὁποία ἡ «ἐπαγγελματικὴ συμβουλή» θεωρεῖται ἀναπόσπαστο μέρος τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ καὶ ὅτι ἀποτελεῖ λειτουργία τοῦ Γραφείου Ἀπασχολήσεως, καθὼς καὶ ἀπαραίτητο προκαταρκτικὸ συντελεστὴ γιὰ τὴν πραγματοποίησιν προγραμμάτων μετεκπαιδεύσεως.

Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἀντικείμενο τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν ἐνηλίκων συμπίπτει μὲ αὐτὸ τῶν ἀνηλίκων καὶ ἓνας μεγάλος ἀριθμὸς ἀρχῶν καὶ μεθόδων τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν ἐνηλίκων ἀπορροεῖ ἀπὸ τὴν αἵξουσα πείρα ἐπὶ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν ἀνηλίκων. ἐν τούτοις, πολλὰς ἀπ' αὐτὰς τὶς ἀρχὰς εἶναι ἀνεξάρτητες καὶ διακρίνονται οὐσιωδῶς ὡς πρὸς τὸ σημεῖο αὐτὸ.

Οἱ ἐνήλικες, στὴν ἀναζήτησιν ἐργασίας, βρίσκονται γενικῶς σὲ διάφορην θέσιν ἀπ' αὐτὴ τῶν ἀνηλίκων, οἱ ὅποιοι γιὰ πρώτη φορὰ πρόκειται νὰ ἐμφανισθοῦν στὴν ἀγορὰ ἐργασίας.

Οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους ἐνήλικες ἔχουν βαρύτερες οἰκογενειακὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας οἱ ὅποιας περιορίζουν συνήθως τὶς παρουσιαζόμενες εὐκαιρίας ἐξευρέσεως ἐργασίας.

Ἐξ ἄλλου, οἱ ἐνήλικες βρίσκονται σὲ μειονεκτικότερη θέσιν ἐναντὶ τῶν ἀνηλίκων, γιὰτὶ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι εἶναι αἰχμάλωτοι μιᾶς ρουτίνας, καὶ ὅσο περνοῦν τὰ χρόνια τόσο λιγότερο προσφέρονται γιὰ τὴν ἐκμάθησιν ἐνὸς νέου ἐπαγγέλματος. Καὶ ὁ χρόνος ἀκόμη ποῦ διατίθεται γι' αὐτούς, γιὰ τὴν ἐκλογήν καὶ ἐκμάθησιν ἐνὸς ἐπαγγέλματος, εἶναι ἐπίσης περιορισμένος.

Ἡ εὐκαιρία νὰ τύχουν ἐνὸς ἐκτεταμένου ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ ἔχει πιά περάσει, καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη νὰ συμπτύξουμε τὴν περίοδον τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως σὲ βραχύτερον χρονικὸ διάστημα καὶ νὰ τὴ συγκεντρώσουμε κυρίως στὶς συγκεκριμένους δυνατοτήτες τῆς ἀπασχολήσεώς τους. Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς τῶν ἐνηλίκων ἀποτελεῖ μίαν τεχνικὴ ἐντελῶς διαφορετικὴ ἀπὸ τὴν ἐφαρμοζομένην γιὰ τοὺς ἐφήβους. Ἡ σχέση τους πρὸς τὶς ἐπείγουσας συνθήκας τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τὰ ὁποία ἐπηρεάζουν κατὰ ἓνα βαθμὸν στὶς διάφορες χῶρες τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐπαγγελματικού προσανατολισμοῦ τῶν ἐνηλίκων. Γιὰ τὸ λόγον αὐτὸ μεταχειρίζονται τὸν ὄρον «ἐπαγγελματικὴ συμβουλή» παρὰ τὸν «ὄρον ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν» γιὰ νὰ τονίσουν τῆς δραστηριότητος τοῦ Γραφείου Ἀπασχολήσεως, οἱ ὅποιας ἀσφαλῶς ὡς πρὸς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὑπεισέρχονται στὴν κυριότητα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ.

Ἐξ ἄλλου ὀφείλομε νὰ διακρίνομε τὴν «ἐπαγγελματικὴν συμβουλήν», ἀπ' τὶς καθ'αυτὸ ἐνέργειας τοῦ γραφείου ἀπασχολήσεως, γιὰτὶ στὴν περί-

πτωση τῶν ἀνηλίκων, ὡς καὶ σ' αὐτῆ τῶν ἐφήβων, ἀφορᾷ κατὰ μέγα βαθμὸν τὴν ἐπαγγελματικὴ ἐκλογὴ μακρᾶς διαρκείας, ἐνῶ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον στὴν περίπτωση σχολαζούσης ἐργασίας πρὸς τὴν ὁποία στρέφεται ὁ ἄνεργος. Ὁ ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς καὶ ἡ ἐπαγγελματικὴ συμβουλὴ προηγούνται τῆς τοποθετήσεως σ' ἐργασία. Ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως καὶ ὀργανώσεως τῶν θεμάτων αὐτῶν ἐξαρτᾶται ἀπόλυτα τόσο ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν συνθήκην μιᾶς χώρας ὅσο καὶ ἀπ' τὸν πλεονασμὸν ἢ τὴν ἔλλειψιν ἐργατικῶν χειρῶν.

Παντοῦ στὴν Εὐρώπῃ ἐπιμένουν ἰδιαίτερα κατὰ πρῶτον λόγον στὴ σημασίαν ποὺ συνδέει κατὰ τρόπον ἄμεσον καὶ ρεαλιστικὸν τὴν ἐπαγγελματικὴν συμβουλήν γιὰ τοὺς ἐνήλικας μὲ τὴν ἄμεση δυνατότητα ἀπασχολήσεώς τους, καὶ κατὰ δεύτερον λόγον στὴν περίπτωση τῶν κενῶν θέσεων τῶν ὁποίων ἡ πλήρωσις γίνεται κατὰ προτεραιότητα ἢ ἀνάλογα πρὸς τὰ ἐθνικὰ προγράμματα ἀπασχολήσεως καθὲν χώρας.

Ὅσοδήποτε καὶ ἂν θελήσουν μ' αὐτὸν τρόπον νὰ περιορίσουν τὴν σημασίαν τῆς ἐπαγγελματικῆς συμβουλῆς καὶ νὰ τὴν θεωρήσουν ἀπλὸ ὄργανον καταγραφῆς καὶ διανομῆς τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, ὁ τύπος τῆς ἀνταποκρίνεται περισσότερον ἀπὸ τὴν τεχνικὴν ἐπιλογὴν πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ φθάσῃ ἀκριβῶς στὸ ἐπίπεδόν του.

Ἡ σωστὴ χρησιμοποίησις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ γιὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν κάθε εἴδους ὑποψηφίων καθιστᾷ εὐκολώτερον καὶ λιγότερον δαπανηρὴν τὴν προσπάθειαν τῶν ἰδρυμάτων τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως, γιὰτὶ ἡ χρησιμοποίησις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ ἀπὸ τὰ ἰδρύματα, τὴν ἐπιχειρήσεις καὶ τοὺς ἐπιχειρηματίας ἐπιτυγχάνει τὴν συντόμεισιν τοῦ χρόνου τῆς ἐκπαιδευσῆς τους, μὲ τὴν ἐκλογὴν τῶν καταλληλοτέρων στὴν κατάλληλην ἐργασίαν.

Ἡ ἐπιλογὴ τῶν ὑποψηφίων ἐν ὄψει ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδευσῆς ἢ μετεκπαιδευσῆς των κατέληξεν στὸ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐπαγγελματικῆς συμβουλῆς εἰς τὰ γράφεια ἀπασχολήσεως. Αὐτὸ ἐπαληθεύεται κυρίως στὰ κράτη τῆς Εὐρώπης, τὰ ὁποία πρέπει νὰ κινητοποιήσουν καὶ νὰ κατανεύμουν τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τους γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν παρατηρουμένην ἔλλειψιν ἐργατικῶν χειρῶν σ' ὄρισμένους τομεῖς τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς κυρίως δραστηριότητός τους.

Ἡ ἐπαγγελματικὴ συμβουλὴ παρέχεται ποὺ τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου σ' ἐργασία. Τὸ ἐπαγγελματικὸν προηγούμενον δύναται ἀναμφισβήτητα νὰ θεωρηθῆ γιὰ τὸν ἐνήλικα ὡς ἓνα ἐνδιαφέρον στοιχεῖον γιὰ τὴν μόρφωσιν καὶ χορήγησιν τῆς ἐπαγγελματικῆς συμβουλῆς. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχέεται ἡ ἐπαγγελματικὴ συμβουλὴ μὲ τὴν τεχνικὴν ἐπιλογὴν τῶν ἐργαζομένων, ἡ ὁποία εἰδικὰ περιορίζεται στὴν ἐκλογὴν προσώπων ποὺ κρίνεται ὡς τὰ πλέον ἱκανὰ γιὰ νὰ ἀνταποκριθῶν μὲ ἀποτελεσματικότητα σὲ εἰδικὰ ἐπαγγέλματα, ὕστερον ἀπὸ μέτρησιν τῆς ἐπιδεξιότητός των καὶ ἐκτίμησιν τῆς προσωπικότητός των ἐν σχέσει πρὸς δεδομένον ἐπάγγελμα, ἀλλ' οὔτε

καὶ μὲ τὸν κυρίως ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ, τοῦ ὁποίου τὰ ἀντικείμενα εἶναι περισσότερο πολὺπλοκα καὶ ἐμφανίζονται ἕνα πεδίο ἐκτεταμένον ἐνδιαφέροντος. Πάντως οἱ ἀποχωρήσεις αὐτὲς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ συναντῶνται, στὴν πρακτικὴ, στὸ σημεῖο τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μεθόδων ἐνεργείας.

Ἡ τεχνικὴ ἐπιλογὴ τίθεται γενικὰ σ' ἐνέργεια καὶ πραγματοποιεῖται ὅταν πρόκειται νὰ καλύψῃ τὸ ἄμεσο ἐνδιαφέρον μιᾶς ἐπιχειρήσεως ἢ ὁμάδος ἐπιχειρήσεων δημοσίων ἢ ἰδιωτικῶν, ἀποσκοπεῖ δὲ κυρίως στὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀποτελεσματικότητα καὶ τὴν ἀπόδοση, ἔχοντας πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸν ἀνθρώπινο συντελεστὴ, δεδομένου ὅτι τὸ κατάλληλο πρόσωπο τοποθετούμενο στὴν κατάλληλη θέσιν θὰ αἰσθανθῇ μεγαλύτερη ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας πού προσιδιάζει στὶς ἱκανότητές του, σ' ἀντίθεσιν μὲ τὴν περίπτωση τοῦ ἐργάτη πού δὲν ἱκανοποιεῖται ἀπὸ τὴν ἀπασχόλησίν του.

Ἡ τεχνικὴ ἐπιλογὴ βασίζεται στὴν ἀνάλυσιν καὶ στὴν κατάταξιν τῶν ὑπὸ ἐκτίμησιν ἐπαγγελλμάτων καὶ τεχνῶν, τόσο ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν τεχνικῶν ἰδιοτήτων καὶ τῶν κινήσεων πού ἀπαιτεῖ ἡ ἐκτέλεσιν μιᾶς δεδομένης ἐργασίας ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν προσωπικῶν ἢ ἄλλων ἰδιοτήτων πού χρειάζονται διὰ τὴν ἄσκησιν τῶν ἐπαγγελλμάτων αὐτῶν καὶ τεχνῶν.

Ἡ τεχνικὴ ἐπιλογὴ ἀνεπτύχθη ταχύτερα ἀπ' τὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴ συμβουλή, καὶ αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι ἡ τεχνικὴ ἐπιλογὴ τῶν ἐργαζομένων προστρέχει σὲ ἀπ' εὐθείας μεθόδους, γιὰ τὰ κριτήρια πού χρησιμοποιοῦνται γιὰ μιὰ καθωρισμένη ἐργασία ἔχουν πῶς συγκεκριμένον χαρακτῆρα ἀπ' αὐτὰ πού χρησιμοποιοῦνται στὴν περίπτωση ἐξευρέσεως ἢ ἀλλαγῆς τοῦ ἐπαγγέλματος ἐνὸς ἐργαζομένου. Ἡ τεχνικὴ ἐπιλογὴ ἐργαζομένων ἀναπτύσσεται ταχύτερα στὶς μεγάλας βιομηχανίας καὶ ἐπιχειρήσεις, στὶς ὁποῖες κυρίως χρησιμοποιοῦνται μέθοδοι ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐργασίας. Σὲ πολλὰς μάλιστα βιομηχανίας ὑπάρχει εἰδικευμένον προσωπικὸν γιὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἐργαζομένων.

Στὴ γαλλικὴ νομοθεσίᾳ, ἡ ἀνάπτυξιν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ βρίσκεται σὲ συνεχῆ συνάρτησιν μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μαθητείας καὶ τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὸ πρῶτον σχολεῖον—ἐργαστήριον ἰδρύθηκε στὸ Παρίσι τὸ 1906, μὲ σκοπὸν νὰ καλλιεργῆσιν τοὺς νέους τὴν ὄρεξιν γιὰ ἐργασίαν καὶ νὰ τοὺς προετοιμάσῃ γιὰ τὴν μαθητείαν. Λίγα χρόνια ἀργότερα, τὸ Ἐμπορικὸ Ἐπιμελητήριον τοῦ Παρισιοῦ ἰδρύσασκε διάφορα σχολεῖα—ἐργαστήρια, τὰ ὁποῖα σιγὰ σιγὰ ἐπέξετείνοντο καὶ σ' ἄλλας πόλεις τῆς Γαλλίας. Ἐκ παραλλήλου, μὲ τὴν βοήθειαν μερικῶν διδασκάλων, ἐπιθεωρητῶν ἐργασίας, διευθυντῶν γραφείων ἀπασχολήσεως καὶ δημοτικῶν ἀρχόντων, γεννῶνται οἱ πρῶτες ἐπιτροπὲς προσανατολισμοῦ τὸ 1906 στὸ Στρασβούργο, τὸ 1912 στὸ Παρίσι, τὸ 1918 στὸ Μπορντώ καὶ τὸ 1920 στὴ Τουλούζη καὶ τὴ Νάντη.

Ἐξ ἄλλου, ὀργανισμοὶ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας ἐνδιαφέρονται ἐπίσης καὶ προπαγανδίζουν στὶς λαϊκὰς τάξεις τὴν ἰδέαν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ

προσανατολισμοῦ. Οἱ ἐπιστημονικὲς βάσεις τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ ἐτέθησαν κατὰ τὰ τέλη τοῦ περασμένου αἰώνα χάρις εἰς ἐργασίες ἐρευνητῶν γάλλων καὶ ξένων. Τὸ 1899 ἰδρύονται στὴ Σορβόνη ἐργαστήρια πειραματικῆς ψυχολογίας καὶ τὸ 1901 τὸ Σχολεῖο Ἄνωτάτων Σπουδῶν. Τὸ 1905 δημοσιεύεται ἡ μέθοδος Biet—Simon ἐπὶ τῆς κλίμακος μετρήσεως τῆς εὐφυΐας. Οἱ ἀναζητήσεις τοῦ Lahy προοιθοῦν τὴν ψυχοτεχνικὴ ἐπιστήμη, ἡ ὁποία διαρκοῦντος τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου 1914—1918 λαμβάνει τεραστία ἀνάπτυξη χάρις ἐπὶ τὴν ὀργάνωση τοῦ ἀμερικανικοῦ στρατοῦ, ἡ ὁποία ἐβασίζετο ἐπὶ τὴν μέθοδο τῆς ἐπιλογῆς. Τὸ 1917—1918 ἐγένετο μέτρηση εὐφυΐας μὲ τὰ Army Mental Tests ἐπὶ 1 726 966 ἀνδρῶν.

Ἡ πρώτη νομοθετικὴ ρύθμιση τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ ἐμφανίζεται στὸ 1913 μὲ τὴ δημοσίευση διατάγματος διὰ τοῦ ὁποίου ἐπροβλέπετο ἡ ἴδρυση τοῦ Ὑπουργεῖο Ἐργασίας Ἐπιτροπῆς Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ. Στὸ 1919 ὁ νόμος Α.Σ.Τ.Ι.Ε. ἰδρύει τὶς τοπικὰς ἐπαγγελματικὰς ἐπιτροπὰς καὶ ὀργανώνει τὴ μαθητεία. Μὲ τὸ νόμο αὐτὸ ἰδρύεται ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν σχολείων τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως, ἀπὸ δὲ τὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια ἰδρύονται τάξεις ἐπαγγελματικῶν μαθημάτων. Τὸ διάταγμα τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1922 ἀναγνωρίζει ἐπίσημα τὸ θεσμὸ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ καὶ τὸν θέτει ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Γραμματείας τῆς Τεχνικῆς Ἐκπαίδευσως τοῦ Κράτους, ὑπαγομένης ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργεῖου Παιδείας. Τὸ 1924 ἰδρύεται στὸ ἴδιο Ὑπουργεῖο εἰδικὴ ὑπηρεσία ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐπιθεώρηση Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ». Τὸ 1935 συγκαλεῖται στὸ Παρίσι τὸ πρῶτον Ἐθνικὸν Συνέδριον Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ, ἀποτέλεσμα τοῦ ὁποίου ὑπῆρξε ὁ νόμος τοῦ 1938, ποῦ ἐξεδόθη μὲ πρωτοβουλία τοῦ Ὑπουργεῖου Ἐθνικῆς Παιδείας. Ὁ νόμος αὐτὸς κωδικοποιεῖ ὅλην τὴ σχετικὴ νομοθεσίαν γιὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμὸν καὶ ἐπιβάλλει ὑποχρεωτικὰ τὸ θεσμὸν αὐτὸν ἐπὶ ὅλην τὴν χώραν. Ἡ αἰτιολογικὴ ἐκθεσις τοῦ νόμου τούτου ἀναφέρει ὅτι ἐπεδίωκε τὴν ἰκανοποίησιν διπλῆς ὑφισταμένης ἀνάγκης, δηλαδὴ οἰκονομικῆς καὶ ἀνθρωπίνης. Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάγκη ἀποβλέπει ἐπὶ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς, δηλ. τῆς οἰκονομικῆς δυνάμεως τῆς χώρας, μὲ μιὰ αἰσθητὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ποιότητος τῶν παραγωγῶν, ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν. Ἡ δὲ ἀνθρωπίνη ἀνάγκη ἀποβλέπει ἐπὶ τὴν διατήρησιν τοῦ προσωπικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργαζομένου, μὲ τὴν συνύπαρξιν τῆς ἰκανότητος τῆς ἐπαγγελματικῆς προσαρμογῆς ἐπὶ τὴν τεχνικὴν πρόοδον καὶ ἐξέλιξιν καὶ μιᾶς ἐκπαίδευσως ἀπόλυτα συγχρονισμένης, ποῦ θὰ τοῦ ἐξασφαλίσῃ τὴν κυριαρχίαν ἀνω στὸ ἐπάγγελμά του, πρᾶγμα ποῦ εἶναι ἡ βεβαίωτος ἐγγύησις τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας αὐτῆς τῆς ἴδιας τῆς ζωῆς. Σύμφωνα μὲ τὸν νόμον αὐτὸν, κανένας νέος ἀπὸ 14—17 ἐτῶν δὲν δύναται νὰ προσληφθῇ σὲ μιὰ βιομηχανικὴν ἢ ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν χωρὶς νὰ εἶναι ἐφοδιασμένος μὲ πιστοποιητικόν, ποῦ τοῦ παρέχεται δωρεάν ἀπὸ ἕνα δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν κέντρον ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ.

Ὁ νόμος αὐτός, πού ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιο τῆς γαλλικῆς νομοθεσίας γιὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν προσανατολισμό, συνεπληρώθη σήμερα ἀπὸ ἓνα σύνολο διαταγμάτων καὶ ἐγκυκλίων, πού καθορίζουν τὴν ὄργάνωσιν τῆς ἀρμοδιότητος τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν προσανατολισμοῦ.

I. Ἡ διάρθρωσις τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ στὴ χώρα αὐτὴ ἔχει ὡς ἑξῆς: Σὲ κάθε νομὸ ἢ καὶ περισσώτερους νομοὺς ὑπάρχει μία Γραμματεία τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ ἐν ἀναλογίᾳ μὲ μίαν Γραμματείαν σὲ κάθε Ἀκαδημία Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ.

Κάθε Γραμματεία περιλαμβάνει Κέντρα Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ, ὑποχρεωτικὰ καὶ μὴ, ἰνστιτοῦτα ἐκπαιδύσεως προσανατολιστῶν καὶ τέλος ὑπηρεσίας ἐρεῦνης καὶ ἐργαστήρια. Τέτοια ἐργαστήρια εἶναι τὰ ἐργαστήρια τῆς φυσιολογίας τῆς ἐργασίας, τῆς βιομηχανικῆς ὑγιεινῆς καὶ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, τὰ ἐργαστήρια γενικῆς ψυχολογίας, τῆς ψυχολογίας τοῦ παιδιοῦ καὶ ἄλλα.

Οἱ ὑπηρεσίες ἐρεῦνης βρίσκονται σ' ἐπαφὴ μὲ τὰ σχολεῖα, τὶς ἰατρικὰς ὑπηρεσίας, τὶς Ὑπηρεσίες τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ εἰδικότερα τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, τὰ γραφεῖα ἀπασχόλησεως καὶ τὶς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις. Οἱ Γραμματεῖαι ἔχουν σκοπὸν νὰ ἐλέγχουν καὶ νὰ συντονίζουσιν τὶς ἐργασίας τῶν κέντρων ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, ὑποχρεωτικῶν καὶ μὴ. Σ' αὐτὰς ἀνήκει ἡ πρωτοβουλία τῆς διαπιστώσεως τῆς ἀνάγκης γιὰ τὴν ἴδρυσιν ὑποχρεωτικῶν Κέντρων, καὶ σ' αὐτὰς ὑποβάλλονται αἰτήσεις γιὰ τὴν λειτουργίαν προαιρετικῶν τοιούτων. Ὁ διευθυντὴς τῆς Γραμματείας ὑπάγεται στὴν ἐξουσίαν τοῦ Νομάρχου.

II. Τὰ Κέντρα τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ διεξάγουσιν τὶς ἐξετάσεις τῶν παιδιῶν, παρέχουσιν τὴν ἐπαγγελματικὴν συμβουλὴν καὶ βοηθοῦν γιὰ τὴν τοποθέτησιν μαθητευομένων, εἴτε σ' ἓνα ἐπαγγελματικὸν σχολεῖο ἢ σ' ἓναν ἐργοδότη. Ὑπάρχουσιν δύο εἰδῶν κέντρα ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ: Τὰ ὑποχρεωτικὰ, πού συντηροῦνται κατὰ νομὸν καὶ λειτουργοῦν στὴν πρωτεύουσα τοῦ νομοῦ ἢ στὴν πόλιν πού ἔχει τὸ μεγαλύτερον πληθυσμό, καὶ τὰ προαιρετικὰ, τὰ ὁποῖα ἰδρύονται ἀπὸ τοὺς Δήμους, τὶς Κοινότητες ἢ ἀπὸ τὶς ἐπαγγελματικὰς ἐνώσεις καὶ τὰ σωματεῖα.

Γιὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμβούλων ὑπάρχουσιν εἰδικὰ ἰνστιτοῦτα: Τὸ Ἐθνικὸ Ἰνστιτοῦτον μελέτης ἐργασίας καὶ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ καὶ τὸ Ἰνστιτοῦτον τῆς βιομετρίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ. Τὸ πρῶτον ἰδρύθηκε τὸ 1928 στὸ Παρίσι, εἶναι δὲ συγχρόνως σχολεῖον καὶ κέντρο ἐπιστημονικῶν πληροφοριῶν γιὰ τὶς ἀνάγκας τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας γιὰ ὅλες τὶς περιφέρειαι τῆς Χώρας. Διαθέτει ἄρτια βιβλιοθήκην καθὼς καὶ μονογραφίας γιὰ τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα. Στὸ Ἰνστιτοῦτον αὐτὸ λειτουργοῦν ἐπίσης καὶ κέντρα ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, τὰ ὁποῖα διαθέτουν ὑπηρεσίας γιὰ τὴν ἐκπόνησιν τῶν τέσσερῶν ἐργαστηρίων ἐφηρμοσμένης ψυχολογίας καὶ ἄλλα. Τὸ δεύτερον ἰδρύθηκε τὸ 1915 στὴν Μασσαλία. Καὶ στὰ δύο αὐτὰ ἰδρύματα ἡ φοίτησις γιὰ τὴν ἀπονομὴν δι-

πλώματος επαγγελματικού συμβούλου διαρκεί μιὰ διετία, κατὰ τὸ χρόνο τῆς ὁποίας διδασκείται ψυχολογία, ψυχιατρική, γενικὴ φυσιολογία καὶ φυσιολογία τῆς ἐργασίας, οικονομικὲς ἐπιστήμες, μελέτη τῆς ἐργασίας, τεχνικὴ τῶν ἐπαγγεμάτων καὶ ὀργάνωση τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴν ἐγγραφή εἶναι τουλάχιστον ἀπολυτήριον Γυμνασίου καὶ συμμετοχὴ σὲ εἰσαγωγικὰς ἔξετάσεις.

Οἱ ἀπαιτούμενες ἀρμοδιότητες ἀπὸ ἕναν ἐπαγγελματικὸ σύμβουλο εἶναι πολυάριθμες, μαζὶ μὲ μιὰ βαθιὰ γνώση τοῦ παιδιοῦ καὶ τοῦ ἐφήβου, πράγμα ποῦ προϋποθέτει μιὰ καλὴ ἐκπαίδευση στὰ μαθήματα τῆς ψυχολογίας καὶ εἰδικὴ προετοιμασία. Ὁ ἐπαγγελματικὸς σύμβουλος πρέπει νὰ γνωρίζει τοὺς τόπους ἐργασίας, τοὺς ὅρους μαθητείας τῶν διαφόρων ἐπαγγεμάτων, τὰ ἰδρύματα ποῦ προετοιμάζουν γιὰ τὰ ἐπαγγέλματα αὐτά, τὶς συνδικαλιστικὰς καὶ ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις καὶ ἄλλα. Ὁ ἐπαγγελματικὸς σύμβουλος ἔχει νὰ ἐκπληρώσῃ μιὰ μεγάλη κοινωνικὴ ἀποστολή. Πρέπει νὰ εἶναι ἱκανὸς νὰ δημιουργῇ ἀτμόσφαιρα ἐπαφῆς, τόσο μὲ τὰ ἄτομα καὶ τὶς οἰκογένειες ὅσο καὶ μὲ τοὺς σχολικοὺς καὶ ἐπαγγελματικοὺς κύκλους.

Ἡ θεωρητικὴ διδασκαλία ποῦ παρέχεται στὰ δύο αὐτὰ Ἴνστιτούτα συμπληρώνεται καὶ μὲ περιόδους πρακτικῆς ἀσκήσεως στὰ κέντρα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, στὰ ψυχιατρεῖα, στοὺς βιομηχανικοὺς τόπους, στὰ ἐργοστάσια καὶ ἄλλοι. Ἡ πραγματικὴ δράση τοῦ Νομαρχιακοῦ Κέντρου προσανατολισμοῦ ἀπευθύνεται σ' ὅλους τοὺς νέους κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ εἶναι ὑποχρεωτικὴ γιὰ τὰ παιδιά ἡλικίας 14 ἐτῶν τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσσεως, γιὰ τοὺς μαθητευομένους ἡλικίας 14 μέχρι 17 ἐτῶν οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται ἀπ' εὐθείας σ' ἕναν ἐργοδότη καὶ γιὰ τοὺς μαθητὲς τῶν κέντρων μαθητείας. Ἐπίσης ὁ μηχανισμὸς τοῦ προσανατολισμοῦ βρίσκεται στὴ διάθεση κάθε νέου ποῦ θὰ ἤθελε νὰ προσφύγῃ σ' αὐτόν, ὅπως π. χ. τὰ παιδιά ἡλικίας 12 ἐτῶν ποῦ θὰ ἤθελαν νὰ ἀκολουθήσουν μέση ἐκπαίδευση, τὰ κακῶς προσανατολισμένα παιδιά ἢ καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων. Ἐπίσης στὴ βοήθεια τῶν κέντρων αὐτῶν προσφεύγει πλῆθος ἄλλων ἰδιωτικῶν ἰδρυμάτων, προκειμένου νὰ τὰ συμβουλευθῇ γιὰ τὴ πρόσληψη τοῦ προσωπικοῦ τῶν. Ἐκτὸς τῆς καθ'αυτὸ ἐπαγγελματικῆς δράσεως, τὰ κέντρα αὐτὰ βρίσκονται σ' ἐπαφὴ μὲ πολυάριθμους ὀργανισμοὺς ἐρευνῶν, μὲ ἐργαστήρια βιομετρίας, ψυχολογίας τοῦ παιδιοῦ, τὸ Ἐθνικὸ Ἰνστιτούτο δημογραφικῶν μελετῶν, τὸ Ἐπιστημονικὸ Κέντρο ἐργατικῆς δυνάμεως, τὸ Κέντρο μελετῶν καὶ ἐρευνῶν τῆς τεχνικῆς ἐκπαίδευσσεως, τὸ Πανεπιστημιακὸ Γραφεῖο Στατιστικῆς, μὲ τὶς Κοινωνικὰς ὑπηρεσίες καὶ τὰ Γραφεῖα ἀπασχολήσεως.

Οἱ σύμβουλοι τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ καὶ ὁ γιατρός τοῦ Κέντρου εὐρίσκονται σὲ στενὴ ἐπαφὴ μὲ τὰ διάφορα ἰδρύματα ποῦ ἀσχολοῦνται γιὰ τὸ συγχρονισμὸ τῶν τῆς τῶν υἱοθετημένων γιὰ τὶς διάφορες περιπτώσεις ἀσκήσεως τοῦ προσανατολισμοῦ. Πέρα ὁμως ἀπὸ αὐτὰ τὰ ὑποχρεωτικὰ κέντρα ποῦ ἰδρύονται κατὰ νομαρχιακὴ περιφέρεια, λειτουργεῖ, ὅπως εἶδαμε, καὶ ἕνας μεγάλος ἀρθεμὸς προαιρετικῶν Κέντρων. Συγκεκρι-

μένα αναφέρουμε ότι σήμερα στο Παρίσι 11 παρόμοια κέντρα λειτουργούν μόνο στη περιφέρεια του Σηκουάνα. Το Υπουργείο Ἐθνικῆς Παιδείας τῆς Γαλλίας ἐφοδιάζει μὲ τοὺς εἰδικῶς ἐκπαιδευθέντας προσανατολιστές του τὰ Γραφεῖα Ἀπασχολήσεως ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, οἱ ὁποῖοι ἐφεξῆς ὑπάγονται στὴν ἐποπτεία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Σὲ κάθε Γραφεῖο Ἀπασχολήσεως ὑπάρχει εἰδικὴ Ὑπηρεσία προσανατολισμοῦ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν εἰδικὸ προσανατολιστή, τὸν εἰδικὸ γιατρό, τὸν κοινωνικὸ σύμβουλο, τὸ ἀπαραίτητο διοικητικὸ προσωπικὸ καὶ τὸν ἀναγκαῖο ἐπιστημονικὸ καὶ τεχνικὸ ἐξοπλισμὸ. Ὑπάρχουν εἰδικὰ γραφεῖα ἀπασχολήσεως γιὰ τοὺς νέους, εἰδικὰ γιὰ τοὺς πνευματικῶς ἐργαζομένους καί, τέλος, εἰδικὰ γιὰ τοὺς ἐργαζομένους μετὰ ἢ ἄνευ εἰδικότητος. Γιὰ τὸ θέμα ἄλλωστε αὐτὸ μίλησε ἤδη διεξοδικὰ ὁ φίλος κ. Ἀρεταῖος.

Ἡ ἀντίληψη γιὰ τὸν τρόπο τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν προσανατολιστῶν, ἀπ' εὐθείας συνδεδεμένη μὲ τὴ μεγάλη κοινωνικὴ σημασία τοῦ ἔργου των, ἀποβλέπει στὸ νὰ μὴ περιορισθῇ ἢ μόρφωσῇ τοὺς μόνο στὴν ἐφαρμογὴ ἐτοιμῶν συνταγῶν, ἀλλὰ καὶ στὸν τρόπο τῆς λύσεως προβλημάτων ποικιλομόρφων καὶ πολυπλόκων, συνεχῶς ἐμφανιζομένων.

Στὸ ὄλο αὐτὸ συνθετικὸ οἰκοδόμημα δὲν ἔλειψαν καὶ οἱ ὑποστηρικταὶ ἄλλων ἀπόψεων, ὅπως π. χ. ὅτι ὁ προσανατολισμὸς ἀποβλέπει μόνο στὴν ἐξεύρεση μιᾶς ἐργασίας καὶ στὴν ἐπαλήθευση τοῦ τρόπου ἀσκήσεώς της. Διερωτώμεθα ὅμως ἂν γιὰ νὰ καταλήξουμε σὲ μιὰ τέτοια ἀποψη δὲ θ' ἀρκοῦσε ἡ ἐκπαίδευση τοῦ προσανατολιστοῦ μόνο γύρω ἀπ' τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἡ ὑπαρξὴ σχετικῆς εὐθυκρισίας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει γιατί νὰ ἀπαιτοῦμε ἀπ' αὐτὸν ν' ἀποκτήσῃ τόσο πολὺπλοκες γνώσεις ψυχολογίας, φυσιολογίας κλπ. Νομίζω ὅτι μιὰ σύγκριση μὲ τὴν ἰατρικὴ ἐπιστῆμη θὰ ἦταν ἡ καλύτερη ἀπάντησις στὸν ἰσχυρισμὸ αὐτό. Ἀπὸ ἓνα γιατρὸ ἀπαιτοῦμε 7ετῆ πανεπιστημιακὴ ἐκπαίδευση, χωρὶς νὰ αναφέρουμε καὶ τὰ χρόνια τῆς εἰδικευσεώς του, ἐνῶ γιὰ τὴ θεραπεία μιᾶς γρίπης θὰ ἀρκοῦσε καὶ ἓνας οἰσοδῆποτε νοσοκόμος μὲ λίγη εὐθυκρισία. Στὴν ἰατρικὴ ὅμως ὑπάρχουν περιπτώσεις δύσκολες, γιὰ τίς ὁποῖες ὁ γιατρὸς πρέπει νὰ προσφύγῃ σ' ὅλες τίς γνώσεις πού ἀπέκτησε κατὰ τὰ ἔτη τῆς θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς ἀσκήσεώς του. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ στὸν ἐπαγγελματικὸ προσανατολισμὸ ἀκριβῶς γιὰ τίς δύσκολες περιπτώσεις ἀπαιτεῖται νὰ ἀποκτήσῃ ὁ προσανατολιστὴς μιὰ πραγματικὴ μόρφωση, ἀνάλογη πρὸς τὸ ἐπάγγελμά του καὶ ἡ ὁποία θὰ τοῦ ἐπιτρέπη νὰ ἀντιμετωπίζῃ τὰ προβλήματα πού θὰ τοῦ ἐμφανίζονται. Γιὰ κάθε πραγματικὴ μόρφωση ἀπαιτεῖται μεγάλη προσπάθεια, πολὺς χρόνος καὶ ἀπόκτησις πολλῶν γνώσεων, ἀπὸ τίς ὁποῖες εἶναι γνωστὸ ὅτι πολλὲς σύντομα θὰ λησμονηθοῦν.

Κλείνω τὴν ἀποφινὴ μου ὁμιλία μὲ μιὰ εὐχή: "Ὅλα ὅσα διδαχθήκαμε ἀπ' τὴν πείρα τῶν Κρατῶν πού κρατᾶνε τὴ σημαία τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ νὰ ἀποτελέσουν τὴ βάση γιὰ τὸ σωστὸ ξεκίνημα καὶ τὴν ἐφαρμογὴ θεσμῶν πού γιὰ πρώτη φορὰ εἰσάγονται στὴ Χώρα μας.